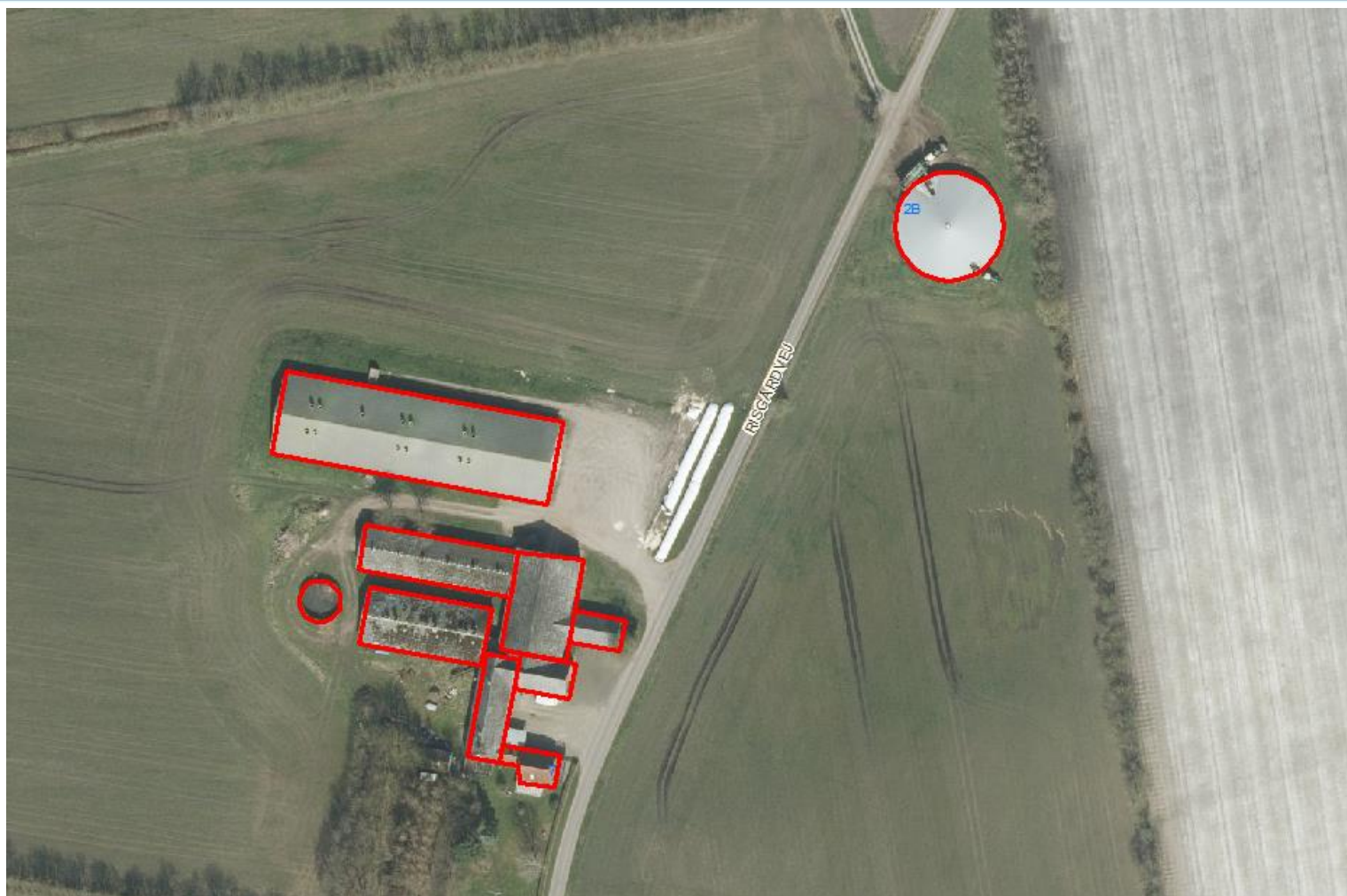

Jens Peter Pors Eriksen
Risgårdvej 7
6650 Brørup

Miljøgodkendelse

Svinebrug – Risgårdvej 7

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 16a i "Husdyrbrugloven".

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 2. juli 2020 modtaget ansøgning om at husdyrbruget på Risgårdvej 7, 6650 Brørup bliver godkendt efter Husdyrbrugloven (stipladsmodel). Ansøgning om godkendelse omhandler uændret husdyrproduktion som følger:

- Uændret anvendelse af 1.585 m² (dog indsat flexgrupper)
- Uændret anvendelse af gyllebeholder med en samlet overflade på 754 m² (3.130 m³)

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 219968, version nr. 3.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a i Husdyrbrugloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og minimeret miljøbelastning.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

---

¹ "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." - nr. 520 af 01.05.2019 med kommende ændringer.

Vejen Kommune den 6. oktober2020

Gitte Elgaard

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.

Landskabet

2. Der skal etableres skærmende beplantning nordvest, vest og syd for gyllebeholderen (bygning 10, figur 1) jf. figur 2. Beplantningen skal bestå af et mindst 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter af træer og buske. Beplantningen skal etableres senest ved udgangen af 2017. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen være mindst 3 m høj.
3. Læhegnet øst for gyllebeholderen (bygning 10, figur 1) skal vedligeholdes og suppleres, så det fortsat giver en effektiv og vedvarende afskærmning.
4. Gyllebeholderen øst for Risgårdvej (bygning 10, figur 1) skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Husdyrproduktionen

5. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1 og bilag 3):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniakfordampning
6	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin og smågrise	378 m ²
8	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Slagtesvin og smågrise	1.207 m ²
9	Gyllebeholder	Naturligt flydelag	93 m ²
10	Gyllebeholder	Fast overdækning	661 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

6. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
7. Ejendommens beredskabsplan skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen.
8. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå, skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
9. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

10. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
11. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
12. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Ammoniakfordampning

13. Den store gyllebeholder skal være forsynet med fast overdækning.
14. Ved gyllebeholder med fast overdækning skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel.
15. Skader på fast overdækning af gyllebeholder skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt.

Støjgrænser

16. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

17. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

18. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw}
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00	80 dB
	kl. 18.00 – 07.00	75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

19. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
	kl. 18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Fluer og skadedyr

20. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
21. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

22. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

23. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", <https://agro.au.dk/>

24. Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
25. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen efter endt arbejde.

Spildevand

26. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
27. Vaskevand fra rengøring af staldene, skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.

Oplag af olie, kemikalier etc.

28. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
29. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
30. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

31. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

32. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – minimum én gang om året.
33. Der skal opsættes vandur i stalde med husdyr til måling af det reelle forbrug af vand fra drikkevandsboringen. Vanduret skal være opsat senest ved udgangen af 2020.
34. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for hver tredje måned.
35. Der skal føres effektivitetskontrol, minimum hver 3. måned, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst.
36. Hvis husdyrbrugets elforbrug i et år (under normale driftsforhold) overstiger 145.000 kWh skal bedriften gennemgås af energikonsulent for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal kunne fremvises ved tilsyn. Rapportens anbefalinger bør indføres på ejendommen ifølge en nærmere fastlagt handlingsplan.

---

³ "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 1611 af 10. december 2015).

Egenkontrol

37. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.
38. Følgende skal føres i en driftsjournal eller lignende system, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
  - Dokumentation for aflæsning af el-forbrug samt de aflæste værdier.
  - Sammenligning af vand- og energiforbrug med det forventede samt gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
  - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
  - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
  - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
  - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
  - Logbog/produktionskontrol, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter.
  - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	11
Dyrehold og anlæg	12
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	13
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	17
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	39
3 Lovformalia m.m.	44
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	44
Forudgående inddragelse af offentligheden	44
Høring af udkast.....	44
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering.....	45
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	45
Udnyttelse af afgørelse.....	45
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	45
Husdyrbrugets ophør	46
Bilagsoversigt	47

Dyrehold og anlæg

Ejendommen drives som en konventionel slagtesvineejendom. Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-husdyrbrug, da der med den indlagte grad af fleksibilitet er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin på ejendommen. Produktionsanlægget er pt. udlejet til en anden mand end ejer.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 15. januar 2018.

Det fremtidige husdyrhold på ejendommen kommer til at bestå af slagtesvin og smågrise.

Ejendommens anlæg

De ønskede ændringer i dyreholdet (indførelse af fleksibilitet mellem dyregrupperne smågrise og slagtesvin medfører ingen synlige bygningsændringer, da ændringerne sker i de eksisterende bygninger. Der sker heller ingen udvidelse af produktionsarealet.

Tabel og figur herunder samt bilag 3 viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Stuehus				
2	Gl. kostald	Ca. 260 m ²	-	Ikke i brug	Ingen
3	Lade	Ca. 150 m ²			
4	Værksted	Ca. 120 m ²			
5	Maskinhus	Ca. 500 m ²			
6	Slagtesvinestald	530 m ²	378 m ²	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Flexgruppe *
7	Gl. stald	Ca. 260 m ²	-	Ikke i brug	Ingen
8	Slagtesvinestald og foderlade	1.770 m ²	1.207 m ²	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe *
9	Lille gyllebeholder	93 m ² / 390 m ³	93 m ²	Naturligt flydelag	
10	Stor gyllebeholder	661 m ² / 2.640 m ³	661 m ²	Fast overdækning	

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

* Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

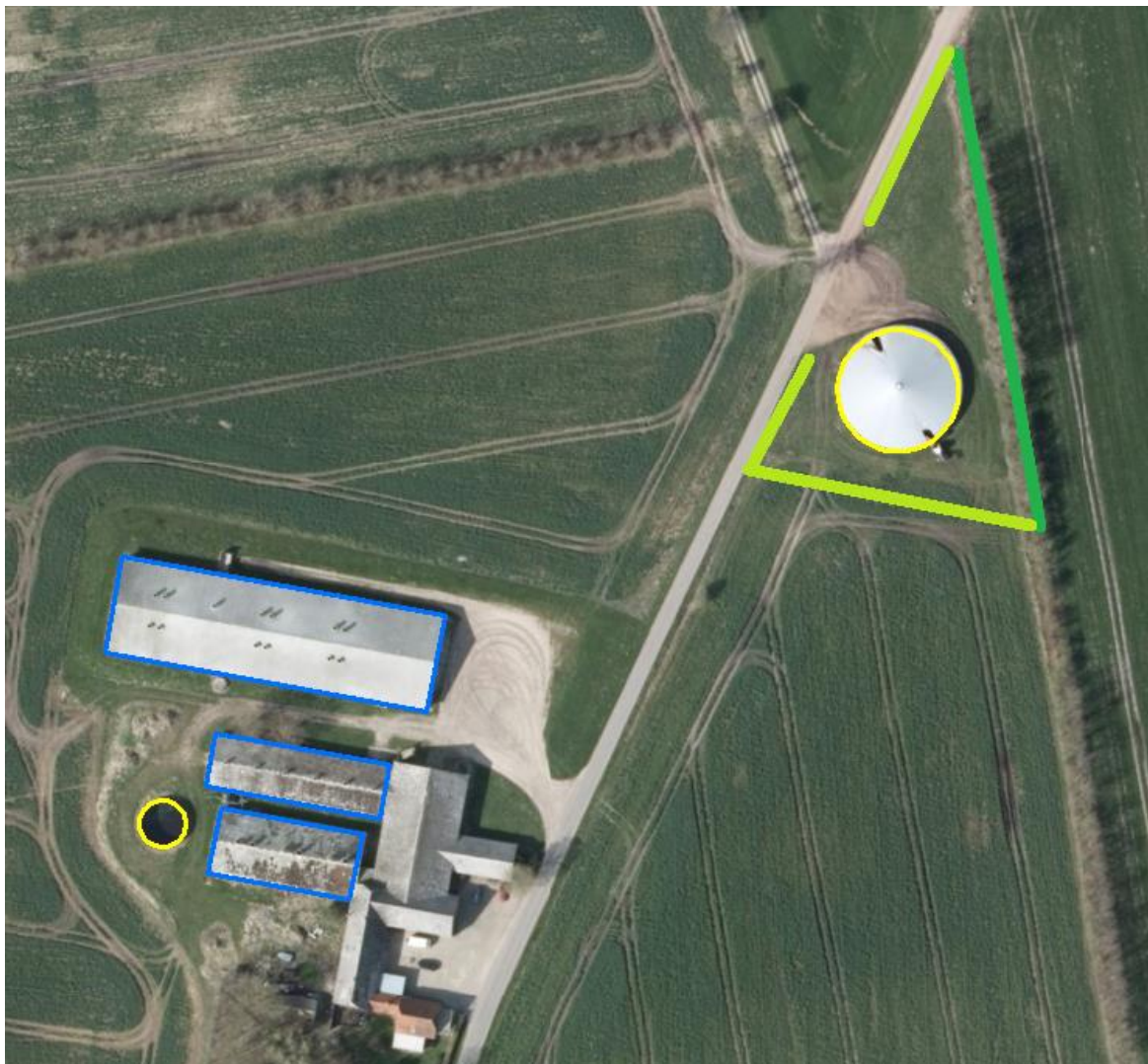
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens anlæg vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier. Der sker ingen synlige bygningsændringer, da de ansøgte ændringerne sker i de eksisterende bygninger.

Anlæggets udformning

Staldene er opført i mørke, afdæmpede farver og pålagt gråt eternittag. Maskinhuset er opført i røde stålplader og er ligeledes pålagt gråt eternittag.

Gyllebeholderen øst for Risgårdvej (bygning 10 på figur 1) ligger i det åbne land. Der overføres derfor vilkår fra ejendommens tidligere miljøgodkendelse om beplantning ved gyllebeholderen, bevaring af eksisterende læhegn, samt vilkår om at gyllebeholderen skal fjernes når den ikke længere er i brug. Se figur 2.

Figur 2. Eksisterende beplantning, som skal vedligeholdes, er markeret med mørk grøn streg. Beplantning, som skal etableres inden udgangen af 2017, er markeret med lys grøn streg.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på Holsted Bakkeø, hvor den øst-vest gående smeltevandsdal gennem Vejen Mose slutter omgivet af højere moræneaflejringer fra næstsidste istid. Området omkring ejendommen gennemskæres af ferskvandsaflejringer. Formentlig har der været en gletsjertunge helt fremme ved Brørup under sidste istid (Weichel) og jordtyperne varierer, men består overvejende af mere frugtbar moræneler.

Der er tale om et udpræget landbrugsområde med læhegn både på kryds og tværs. Markerne er størst på de højere områder og mindre på de lavere områder. Bebyggelsen består

af spredte gårde, hvoraf mange er forholdsvis store, blandt andet Hundsbæk, der tidligere har været hovedgård.

Landskabet er forholdsvis åbent og præget af landbrugsdrift, men med mindre landskabsrum omkring vandløbene. Man fornemmer afslutningen af den østfra kommende smeltevandsdal fra Vejen Mose. De højere moræneaflejringer omkring smeltevandsdalen giver nogle fine udsigter over området.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

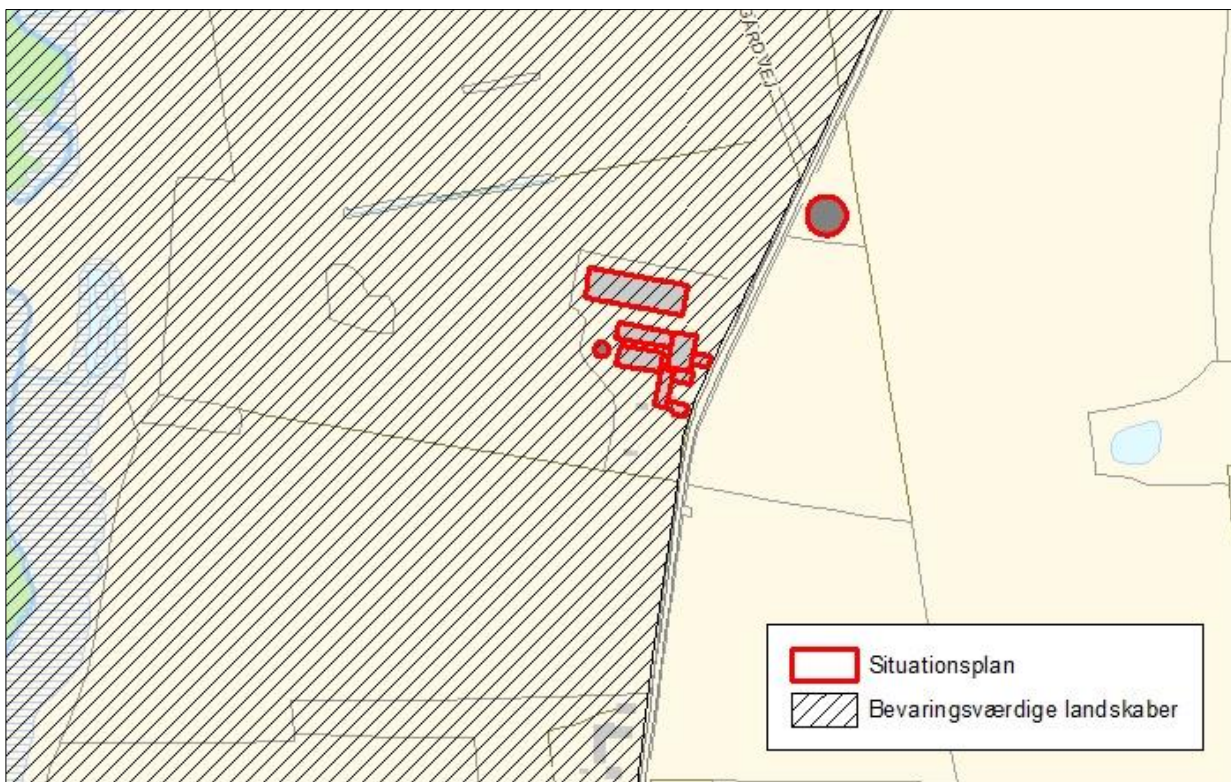
Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen

⁴ Kommuneplanen 2017 – 2029 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. *Bevaringsværdige og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Figur 3. Anlæggets placering i landskabet.

Anlæggene er placeret inden for "bevaringsværdige landskaber". Se ovenstående figur.

Da der ikke sker synlige bygningsændringer vurderer Vejen Kommune, at projektet ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for bevaringsværdige landskaber.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra det eksisterende anlæg er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ca. 300 m fra eksisterende stald til Risgårdvej 5	50 m
8	Naboskel	> 30 m	Ca. 75 m fra eksisterende stalde til skel mod syd og nord	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ca. 22 m fra eksisterende stald til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	20 m	Fra vandboring i gårdspladsen til stald nr. 6, jf. figur nr. 1	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100 m	Ingen indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

Afstandskravet om 15 m fra eksisterende gyllebeholder til vej er ikke overholdt, samt afstandskrevet fra vandboring til stald, men det drejer sig om eksisterende gyllebeholder og bygninger, der tidligere er meddelt dispensation til eller givet tilladelse efter daværende regler.

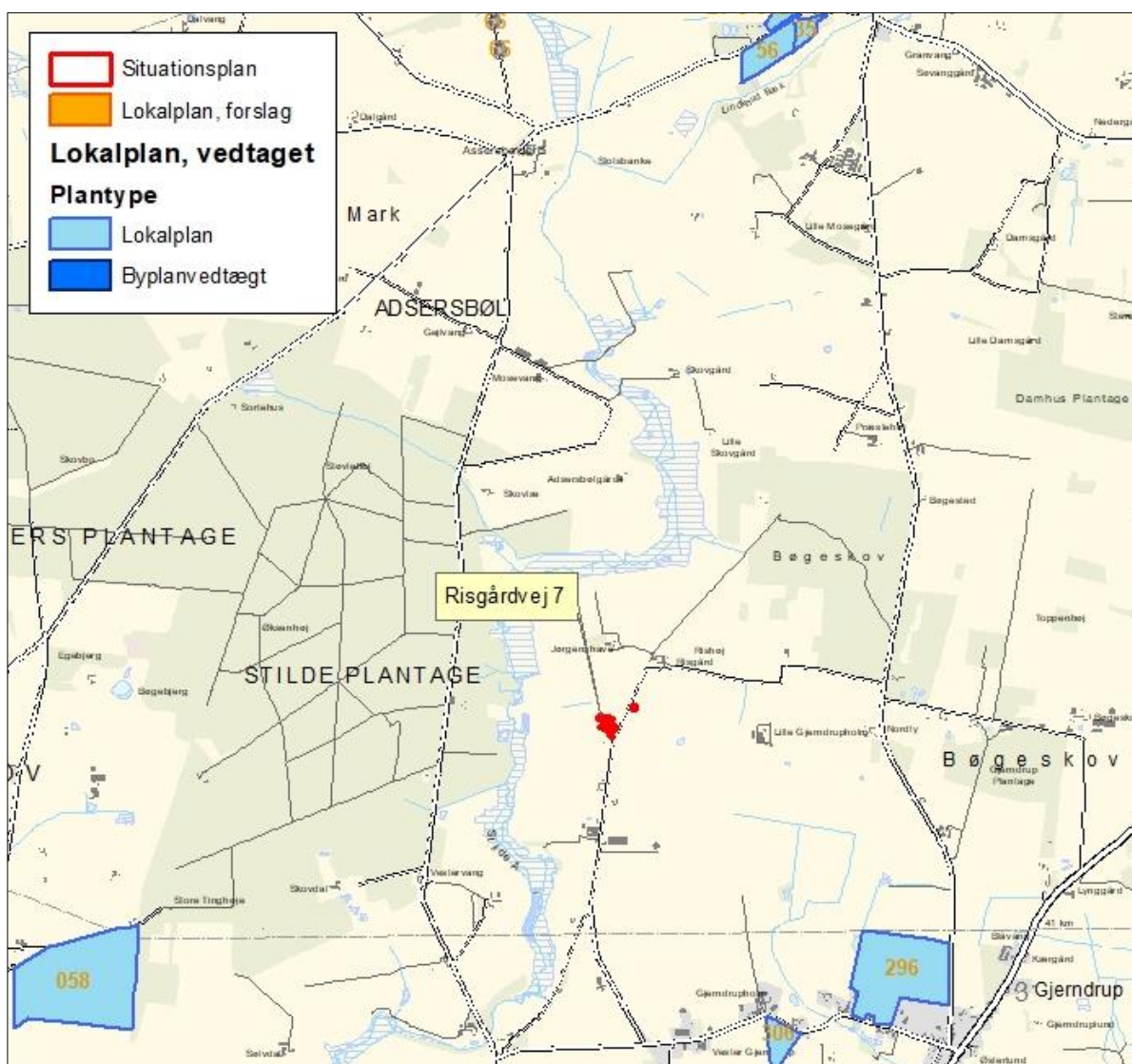
Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger ca. 1.650 m fra nærmeste lokalplanområde.

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 296 (Lokalplan for Enghave dyre- & naturpark).

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Figur 2. Husdyrbrugets placering.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til Husdyrbruglovens genegrænser er overholdt.

Lys

Ansøger oplyser følgende:

Der kun er udendørsbelysning ved døren indtil slagtesvinestalden (bygning 8). Lyset i staldene vil være tændt når der arbejdes efter solnedgang og når foderanlægget kører.

Udendørs pladsbelysning er forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Lys tændes automatisk ved fodring 4-5 gang daglig (tænd ca. en time ad gangen), Vasker i stalden, grise ind og ud er der også lys. Ingen natlys. Hvis der er lys om natten, så er det pga. fodring.

Vurdering:

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Vejen kommunes vurdering

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

For bl.a. at sikre et lavt strømforbruget på ejendommen stilles der vilkår om, at evt. udendørs pladsbelysning til enhver tid skal slukkes efter endt arbejde.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på ca. 3.475 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ca. 3.475 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

Der er for begge staldes vedkommende tale om ældre, tidligere godkendte bygninger, hvor der i forbindelse med den ansøgte ændring ikke ændres på hverken gulvtype eller produktionsareal. Det har derfor ikke været nødvendigt at indføre ammoniakreducerende tiltag i de enkelte staldafsnit for at overholde BAT på ejendommen. Den store gyllebeholder er opført med fast overdækning.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument).

BREF-dokumentet (21. februar 2017) anfører en række foranstaltninger, som intensive svinebrug skal implementere i forbindelse med ny godkendelse eller ved revurdering af ejendommens miljøgodkendelse.

Ejendommens BREF

Miljøledelse: Lovgivningen foreskriver, at ejendommen skal have indført miljøledelsessystem på godkendelsestidspunktet. Der skal fastsættes miljømål for ejendommen, og der skal udarbejdes en handleplan for det eller de fastsatte miljømål. Miljøarbejdet på ejendommen skal hvert år evalueres og evt. justering af mål og handlingsplaner. Minimum 1 gang årligt skal miljøledelsessystemet gennemgås, og der skal foreligge dokumentation for overholdelse af kravene hertil.

Ejendommens politik for miljøledelse på ejendommen bliver udarbejdet og ligger klar på ejendommen når miljøgodkendelsen bliver meddelt. Ansøger sender en kopi til Vejen Kommune. Hvert år evalueres planen og der foretages justeringer efter behov.

Godt landmandskab: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal oplære ejendommen personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og -styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Ejendommen skal udarbejde oplæringsmateriale, som skal være tilgængeligt for personalet, det skal løbende holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Kontrol, reparation og vedligehold: Lovgivningen foreskriver også, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal udarbejdes med henblik på at forebygge uheld og forberede sig på uventede emissioner og hændelser. Planen skal omfatte:

- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Ejendommen uddanner og oplærer personale, har udarbejdet en beredskabsplan og fører regelmæssig kontrol samt reparation og vedligehold af indretninger og udstyr. Døde dyr opbevares forsvarligt.

Ernæringsmæssig styring: For reducere af ejendommens kvælstof foreskriver lovgivningen, at der som minimum skal anvendes fasefodring, reducere indholdet af råprotein ved

god aminosyrebalance eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof.

Ejendommen optimerer fodringen løbende og anvender N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.

For reducere af ejendommens fosfor foreskriver lovgivningen at der som minimum skal anvendes fasefodring, anvende et eller flere tilsætningsstoffer (f.eks. fytase) eller anvende letfordøjeligt uorganisk fosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder.

Der kan også anvendes en kombination af ovenstående teknikker.

Ejendommen anvender letfordøjeligt uorganisk fosfat, eller som minimum enkelt dosis (100 % fytase). Dyrene fasefodres og fodringen optimeres løbende i samarbejde med foderkonsulent.

Effektiv vandudnyttelse: Ejendommen registrerer vandforbruget og udbedrer løbende skader. Staldene iblødsættes inden de rengøres med højtryksrensere. Drikkevand til dyrene kontrolleres og indstilles regelmæssigt.

Ejendommen har ikke store områder, hvorfra der kommer spildevand og vandforbruget søges minimeret. Spildevand fra ejendommen ledes til gyllesystem og rent spildevand ledes til nedsivning.

Effektiv energiudnyttelse: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i bygningsreglementet. Det betyder, at husdyrbruget ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem skal indføre energieffektiv belysning.

Ejendommen oplyser at der i staldene er valgt energibesparende løsninger. Lyset i staldene er kun tændt, når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager. Det betyder, at lyset tændes automatisk ved fodring (4-5 gang daglig), hvor det er tændt ca. en time ad gangen. Der er ligeledes lys når staldene vaskes og når der leveres og afhentes grise på ejendommen. Der er ingen permanent natbelysning i staldene. Hvis der er lys om natten, så er det pga. fodring.

Al ventilation sker ved trinløs temperatur- og fugtighedsstyret system, der sikrer at ventilationen kører optimal mht. indeklima og elforbrug. Ventilationssystem og -afkast rengøres hyppigt, hvilket nedsætter energiforbruget betragteligt.

Udendørs belysning er daglysstyret eller er monteret med bevægelsessensor.

I 2017 er ejendommen blevet gennemgået af en energikonsulent, hvor konklusionen var, at der ikke var muligheder for yderligere, rentable besparelser på energiforbruget.

Støjreduktion: Ejendommens anlæg er meget lukket og støjende aktiviteter forgår indenørs og hovedsagligt om dagen og på hverdage.

Støvreduktion: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal reducere støvproduktionen fra foder og strøelse enten ved anvendelse af metode til at binde støvet i staldanlægget eller behandle afgangsluften med luftrensingsanlæg.

For at reducere støv fra staldene på ejendommen er der anvendt forskellige teknikker.

Anlægget er placeret med god afstand til naboer. Der anvendes ikke produkter (halm og foder) som udskiller store mængder støv.

Ejendommens reducerer støvgener ved at anvende lukkede systemer med foder. Der anvendes vådfoder på ejendommen og der er overbrusning i staldene.

Lugtreduktion: Det generelle, landsdækkende lugtgenekriterie er overholdt, og det har ikke været nødvendigt at indføre lugtreducerende miljøteknologi på ejendommen.

Forebyggelse af lugtgener: På ejendommen holdes overfladerne i staldene tørre og rene, husdyrgødning fjernes regelmæssigt til et overdækket lager og omrøring af gyllen sker kun i forbindelse med udbringning.

Procesparametre: Det er BAT at monitere følgende parametre mindst én gang om året

- Vandforbrug.
- Elforbrug.
- Brændstofforbrug.
- Antal indgående- og udgående dyr.
- Foderforbrug.
- Gødningsproduktion.

Ejendommen registrerer ovenstående parametre mindst én gang om året.

Ammoniakemission: På ejendommen sker hyppig fjernelse af gødning til eksternt lager og reduceret gødningskumme (delvis spaltegulv).

En del af BAT punkterne er yderligere beskrevet og vurderet i oven- og nedenstående afsnit.

Dokumentation for de forskellige former for opfyldelse af BAT (fodring, belysning m.m.), skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

IE-husdyrbrug skal desuden én gang årligt (inden 31. marts) samlet indsende følgende til kommunen for det forudgående kalenderår (medmindre der har været et miljøtilsyn):

- Logbøger for evt. miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller på ejendommen
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (kvælstof/fosfor)

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

Miljøledelse:

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- *Bedriftens miljøforhold er gennemgået.*
- *Der er formuleret en miljøpolitik*
- *Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.*
- *Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.*
- *Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.*
- *Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.*

Management/Godt landmandsskab:

- *Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.*
- *Der registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder.*
- *Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.*
- *I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.*
- *Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.*
- *Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.*
- *Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.*

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandsskab.

Dette betyder bl.a.:

- *At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.*
- *At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.*
- *At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.*
- *At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.*

Punkterne om godt landmandsskab omhandler hovedsagligt markdriften. Svineproduktionen på denne ejendom drives uafhængigt af driften af arealerne der tilhører samme ejendom. Hvorved miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på markdriften.

Fodringsstrategi:

- *Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.*

- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 %) fytase.
- Slagtesvin og eventuelle smågrisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vand:

- Vandforbruget registreres en gang om året.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkeventiler udskiftes.
- Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget monteres der vandmåler på vandforsyningen til staldene.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblodsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskvand.
- Der er drikkepipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Energi:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Der er ikke varme i staldene
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.
- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Den store gyllebeholder er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Spildevand:

- *Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt.*
- *Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.*
- *Der er ingen arealer hvorfra overfladevand fra befæstede arealer ledes til gyllebeholderen, derved minimeres tilledning af vand til gyllebeholderen.*
- *Det sanitære spildevand ledes til godkendt 3.000 liters trixtank.*

Støj:

- *Der er stor afstand til støjfølsomme områder.*
- *Der anvendes støjsvage ventilatorer.*
- *Foderanlæg, kværne er placeret indendørs.*
- *Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).*
- *Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.*
- *Alle stalde er isolerede.*
- *Foder tippes af i et påslag, der er inde i bygningen, støjen fra levering af foder er betydeligt mindre end ved indblæsning af foder.*

Støv:

- *Der bliver fodret med vådfoder hvorved der ikke kommer støv fra foder.*
- *Der er overbrusningsanlæg i staldene, hvilket reducerer støvgener.*
- *Alt foder opbevares i lukkede siloer.*

Lugt:

- *Der er stor afstand til lugtfølsomme områder.*
- *Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.*
- *Der er overdækning af den store gyllebeholder.*
- *Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.*
- *Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.*
- *Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning.*

Opbevaring af husdyrgødning:

- *Der opbevares ikke fast møg eller dybstrøelse på ejendommen.*
- *Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.*
- *Der etableres flydelag på den lille gyllebeholder for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.*

- Der er fast overdækning af den store gyllebeholder. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gylleholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Gylleholderene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at gylleholderene hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om de opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Udbringning af husdyrgødning:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug med en produktion af slagtesvin eller skræbekyllinger anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkeltdosis (100 pct.) fytase. Dokumentation herfor skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v., udover godkendelsen, skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 70.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Hyppige registreringer af vand- og energiforbrug

- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Tilmeldt Kvalitetsprogram for produktionen
- Afstemt fodring af dyrene
- Opfølgninger på fodereffektiviteten
- Den store gyllebeholder er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transportere, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen
- Der anvendes fasefodring
- Der anvendes letfordøjeligt uorganisk fosfat eller fytase

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for alle dyregrupper.

Der stilles fastholdende vilkår til etablering af vandur på ejendommen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget også lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁵ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Reduceret miljøbelastning

I forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen, skal der redegøres for, hvordan man kan reducere miljøbelastningen i forhold til en række emner. Miljøkonsekvensrapporten skal bl.a. beskrive:

- de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
- den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og hvorfor der er valgt den løsning under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Det skal man bl.a. (jf. § 4, stk. 6) gøre ved at påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed - særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

---

⁵ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk.

Vejen Kommune henviser til den indsendte miljøkonsekvensrapport for yderligere beskrivelser.

Der anvendes ikke medicinsk zink på bedriften, og der er således ikke særlige krav til ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af den producerede husdyrgødning.

Vejen Kommunes vurdering:

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at begrænse miljøbelastningen.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at yderligere tiltag, udover hvad der følger generel lovgivning, vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Vand og energiforbrug

Ejendommens forbrug skal årligt evalueres og der skal være daglig fokus på energieffektivitet, vandbesparelse osv. Dette er en del af indførelsen af den lovpligtige miljøledelse for landbrugsejendomme.

Ejendomme, som har et IE husdyrbrug skal ifølge lovgivningen anvende energieffektiv belysning. Som minimum skal al udskiftning af belysning ske til energieffektive lyskilder.

For at sikre, at ejendommen har løbende fokus på optimering af forbrug, skal ejendommen årligt opgøre vand- og elforbrug og sammenligne det med det forventede niveau.

Ansøger har i forbindelse med ejendommens miljøgodkendelse i 2017 opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi. Dette forventes at være uændret.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand	ca. 7.000 m ³
Elforbrug	ca. 145.000 kWh
Fyringsolie	ca. 0 L
Dieselolie	ca. 0 L

Tabel 4. Energiforbrug

Der sker ingen ændringer i forbindelse med at ejendommen bliver godkendt efter stipladsmodellen.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur på stalde med dyr, så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres.

Der foreligger ingen tilladelse, til at indvinde drikkevand til husdyrproduktionen. Da vandtildeling sker ved egen boring, er der søgt en separat tilladelse hertil i forbindelse med at der søges miljøgodkendelse.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til forsvarlig anvendelse af vand- og energiforbrug.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningsystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	1	NY	216,7 m	190,7 m	417,4 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	Ny	466,1 m	419,5 m	1.698,7 m	Ja
Byzone	0	Ny	619,5 m	588,5 m	3.223,4 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Ansøger oplyser følgende:

Der tre indkørsler fra Risgårdvej. Den nordligste indkørsel ved gyllebeholderen anvendes kun til gylletrans-porter. Den midterste indkørsel anvendes primært ved levering af korn og indkøbt foder. Levering af smågrise og afhentning af slagtesvin. Den sydligste indkørsel bruges ifm. beboelsen, værksted og lade. Figur 4

Figur 4. Til- og frakørselsforhold blå pile viser ind- og udkørsler til og fra Risgårdvej 7.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af slagtesvin kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Antallet af transporter er et estimat ud fra den nuværende produktion og en fremtidig produktion. Antallet af transporter af hvor stor produktionen er i fremtiden. Der forventes at ske en stigning i antallet af til- og

frakørsler. Den forventede Stigningen skyldes at der formentlig, at der skal bruges mere foder, og at der skal udbringes mere husdyrgødning.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Foder	100	115	
Strøelse/halm	2	2	
Husdyrgødning	200	225	
Husdyr til/fra ejendommen	64	70	
Døde dyr	100	100	
Diverse (affald, brændstof, rengøringsmidler m.m.)	30	30	
Samlet antal transporter	496	542	

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen

Vurdering

Der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen. Det vurderes at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabo-beboelser og omgivelserne i øvrigt.

Vejen Kommunes vurdering:

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Ansøger oplyser følgende:

De væsentligste støjkloder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumpning, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation som kører året rundt.

Foder blandes/produceres i eget foderblander. Støjpåvirkningen fra kornvalse vil være minimalt, da det foregår indendørs i en isoleret bygning.

Foderleverancer (herunder indkøbt foder og korn) er uændret. Leverancer af foder/korn er af kort varighed.

Pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker vha. elpumpe. Overpumpning af gylle fra beholder til gyllevogn sker vha. selvlæssende gyllevogne. Oprøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark, primært om foråret og ved flytning af gylle til anden tank.

Transporter foregår normalt i dagtimer på hverdage. I højsæson for udbringningen af husdyrgødning og høst kan det være nødvendigt med transport i weekender eller uden for normal arbejdstid. Foderleverancer og andre transport medfører kun kortvarig støj. De fleste af transporterne foregår i dagtimerne. Levering af grise til slagteriet kan forekomme på alle tider af døgnet, men sker oftest om morgenen.

Vurdering:

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer. Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

Vejen Kommunes vurdering:

I Støjvejledningen⁶ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

Vibration og rystelse

Ansøger oplyser følgende (kursiv):

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler

---

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Vejen Kommunes vurdering:

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transporter til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser⁷ samt vilkår om, at en beregning/ måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

Skadedyr

Ansøger oplyser følgende (kursiv):

Det tilstræbes at holde god orden i og omkring driftsbygningerne, således at antallet af potentielle levesteder for skadedyr reduceres. Fluer bekæmpes ved at vaske staldene hyppigt – efter hvert hold slagtesvin, hvilken svarer til ca. 4 gange pr. år.

Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse foretages af et skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Vurdering:

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Vejen Kommunes vurdering:

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal

---

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Ansøger oplyser følgende (i kursiv):

I den østlige ende af slagtesvinestalden (bygning 8) er opbevaring af foder samt male- og blandingsanlæg. Foderet opbevares i siloer og foderet tippes af i et påslag, der er inde i bygningen, hvorved støvgener reduceres. I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vurdering:

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Vejen kommune vurderer:

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødningsproduktionen er ifølge miljøgodkendelsen fra 2017 angivet til:

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning inkl. vandspild og rengøringsvand m.m.	5.673 m ³
Overfladevand på lille gyllebeholder (0,7 x 93 m ²)	65 m ³
I alt	5.738 m ³

Tabel 7. Gødningsproduktion.

Dette forventes ikke at ændre sig i forbindelse med at ejendommen godkendes efter stipladsmodellen. Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1980	390 m ³
Gyllebeholder	1997	2.640 m ³
Kanaler	-	850 m ³
Samlet kapacitet gylle		3.880 m ³

Tabel 8. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Alle eksisterende beholdere ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁸.

Med en maksimal samlet gødningsproduktion på 5.738 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 3.880 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(3.880/5.738 \cdot 12 \text{ mdr.})$ 8,1 måneder.

Ansøger oplyser, at der er ledig kapacitet i to gyllebeholdere på Kærvej 25, 6600 Vejen, som også ejes af ansøger.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Ifølge lovgivningen skal brugere af beholdere med fast overdækning sikre sig, at fast overdækning lukkes straks efter anvendelse og eventuelle reparationer skal udbedres snarest. Da lovgivningen på området foreskriver denne drift af beholdere med fast overdækning, stilles der ikke yderligere vilkår hertil. Ligeledes er der krav i lovgivningen til anden overdækning af gyllen (flydelag m.m.), som gør, at der ikke stilles yderligere vilkår.

Der produceres og opbevares ikke fast gødning på ejendommen.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til drænen for regnvand eller udsprinkles⁹ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra vask af stalde
- Rent tag- og overfladevand
- Sanitært spildevand

Der forventes ingen stigning i spildevandsmængden som følge af ændringen.

Vaskevandet ledes til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til 3.000 liter septiktank

Tagvandet ledes til to samlebrønde vest for bygningerne hvorfra det ledes til drænen.

Der er ingen befæstede arealer med afløb til gyllebeholder.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Kemikalier og affald

Ansøger oplyser vedr. olie, kemikalier, pesticider og affald (indsat i kursiv), at der er ingen dieseltank eller smøreolie på ejendommen. Hvis der på et senere tidspunkt bliver opbevaret olie og diesel på ejendommen, vil håndtering og opbevaring sker indendørs på tæt bund uden afløb. På den måde sikres det at der ikke er risiko for der opstår spild risiko for forurening af jord og grundvand. Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen. Der kan opbevares rengørings- og desinfektionsmidler der benyttes i staldene. Håndtering og opbevaring sker så der ikke er risiko for der opstår spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt efter reglerne i Vejen Kommunes affaldsregulativ.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i

---

⁹ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

et køleskab i kontoret. Eventuelle medicinrester bortskaffes reglerne i Vejen Kommunes affaldsregulativ. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i kontoret, og bortskaffes reglerne i Vejen Kommunes affaldsregulativ.

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen der kun drives med slagtesvin eller eventuelt smågrise og slagtesvin, det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Der er en erhvervscontainer fra Marius Petersen. Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Vejen Kommune. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Vejen Kommune. Kanyler, flasker og knive opsamles i en egnet beholder, medicinflasker og eventuelle medicinrester opbevares i kontoret, det hele bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Vejen Kommune.

Der forefindes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen.

Der er tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirrektiver.

Døde dyr opbevares nord for maskinhuset (bygning 5) overdækket af kadaverkappe indtil de hentes af DAKA. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vejen Kommune vurderer:

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"¹⁰.

---

¹⁰ Fødevarerministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Risici

Ansøgningens redegørelse for begrænsning af gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet herunder.

Ansøger oplyser følgende (kursiv):

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld:

Der opbevares ikke olie og er ingen dieseltank på ejendommen.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Medarbejderne er opmærksomme på at gyllebeholderne ikke pumpes over når de er ved at være fulde.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugeskran.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved drifts-uheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er let skrånende. Jens Peter Pors Eriksens har materiel i form af rendegraver, slamsuger m.m. der kan bruges til at inddæmme og opsamle et udslip af gylle.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering:

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Vejen Kommunes vurdering:

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Miljøledelse

Der er lavet en plan for ejendommens overordnede miljøpolitik, som har fokus på energieffektivitet, vandbesparelse, affaldshåndtering m.v., for at opnå både miljømæssige og driftsøkonomiske fordele (se bilag 2).

Alternative muligheder

I forbindelse med ansøgningen har det været overvejet at rovere stalden i Bygning 7, som der var planen i forbindelse med godkendelsen fra 2017. Det er droppet og der søges derfor kun miljøgodkendelse til de stalde der er i drift på nuværende tidspunkt.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen¹¹. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"¹².

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

---

¹¹ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 1595 af 06.12.2018.

¹² Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Nærmeste Natura 2000-område nr. 90 (habitatområde nr. 79) – Sneum Å og Holsted Å. ca. 550 m sydvest for anlægget.

Figur 5. Kategori 1 naturområder ved anlægget.

Nedenstående tabel viser de kategori 1 naturområder, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Totalbelastning (kg N/ha/år)
1	Overdrev	Ca 1.100 m sydvest for anlægget	0,0

Tabel 9. Beskyttede kategori 1 naturområder.

Da ammoniakdepositionen fra anlægget jf. ovenstående tabel er under 0,2 kg N/ha/år, er det fastsatte beskyttelsesniveau mht. ammoniak overholdt, uanset hvor mange andre husdyrbrug, der påvirker naturarealet.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er en hede, der ligger mere end 6 km nordøst for ejendommen. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

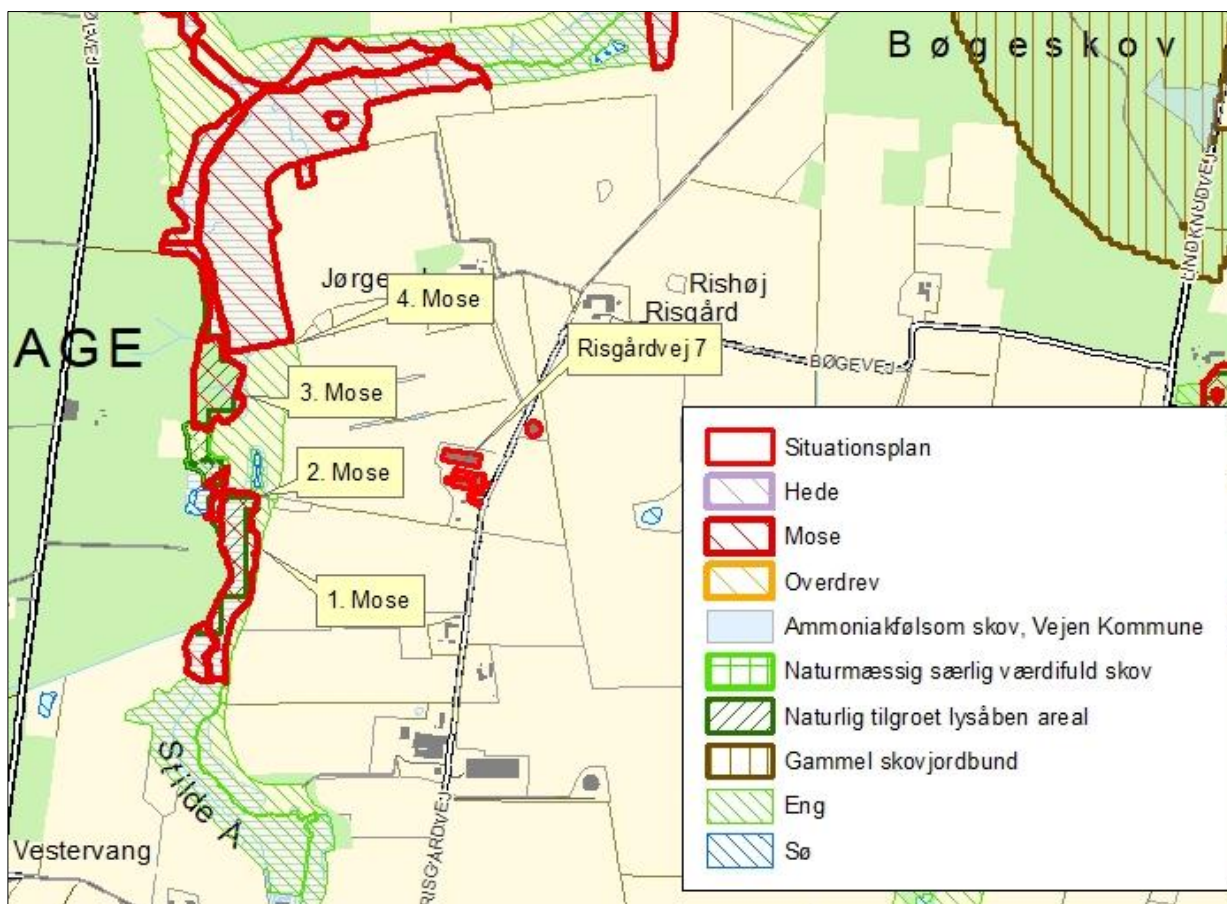
For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹³, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

---

¹³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

Figur 6. Kort over kategori 3 natur ved anlægget

Nr.	Naturtype	Merbelastning (kg N/ha/år)
1	Mose	0,0
2	Mose	0,0
3	Mose	0,0
4	Mose	0,0

Tabel 10. Beskyttede kategori 3 naturområder.

Merbelastningen til områderne er 0,0 kg N/ha/år og ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne, og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der er registreret en del søer i nærheden af anlægget (se ovenstående figur). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁴ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø

Heraf er odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁵ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

---

¹⁴ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

¹⁵ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750091227
Matrikelnummer	3h, V. Gjerndrup By, Brørup m. fl.
CVR	92453359
CHR	27604
Ejendommens ejer	Jens Peter Pors Eriksen
Husdyrbrugets ejer	Jens Peter Pors Eriksen
Husdyrbrugets kontaktperson	Jens Peter Pors Eriksen

Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 9. juli 2020. Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 30 dage fra den 13. august 2020 hos ansøger og konsulent.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer indenfor konsekvensradius og bortforpagtere af produktionsanlæg). Udkastet efterendes ved henvendelse herom.

Konsulent: Per Lousdal, SAGRO I/S

Parter:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 648 meter.

Risgårdvej 2, 6650 Brørup

Risgårdvej 3, 6650 Brørup

Risgårdvej 4, 6650 Brørup

Risgårdvej 5, 6650 Brørup

Risgårdvej 7, 6650 Brørup

Risgårdvej 9, 6650 Brørup

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet høringsbidrag i høringsperioden.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 6. oktober 2020.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest 3. november jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sa-ger@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Godkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men det begrænser ikke klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til re-vurdering¹⁶. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2008.

Husdyrbrugets ophør

Ansøger har oplyst i forbindelse med ophør af driften (indsat i *kursiv*):

Ved ophør med driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

---

¹⁶ § 40 i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 1467 af 06/12/2018.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Grundtegning af produktionsarealet

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportalen. Se vejledning på www.naevneneshus.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 3.
Grundtegning af produktionsarealet.

